

[Jørgen Gram.]

Under udvalgsforhandlingerne har vi for søgt at få landbrugsministerens og handelsministerens tilsagn om at lade eksporten foregå under friere former uden vareinspektatets stærkt hæmmende indflydelse, idet loven om erhvervsøkonomiske foranstaltninger jo også er under afvikling. Det har ikke været muligt at få noget tilsagn, og direktoratet for vareforsyning har i en redegørelse til udvalget opregnet hele 10 hovedretningslinier, efter hvilke man afslår samhandlingsmuligheder. Disse forhold peger både De samvirkende danske Landboforeninger, Andelsudvalget og De samvirkende danske Husmandsforeninger på i udtalelser, hvori alle disse organisationer går ind for friere former ved udførsel af landbrugsprodukter med hensyn til de ministerielle udvalg, men hvori de også forlanger de andre bestående statslige, handelsmæssige indgreb fjernet. Det må forventes, at der i loven om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, hvis den skal fortsætte udover sin gældende løbetid d. 15. november, må foregå meget væsentlige lempelser med hensyn til import. Det vil igen lette handelen med og betalingen af vore eksportvarer, så det til den tid vil falde naturligt at afvikle nærværende lov.

Det konservative folkeparti foreslår, at loven, som det først var foreslået af den højtærede landbrugsminister, løber videre et år til den 1. april 1950, men med den ændring, at retten til selv at eksportere fratages eksportudvalgene fra 1. oktober 1949. Fra vor side ønsker vi, at hele loven må bortfalde, derunder også, at eksportretten for de ministerielle udvalg fra den 15. november falder væk. Her er altså kun en 6 ugers forskel. Vi kan ikke se, når denne ændring sker, at der er nogen begrundelse for at opretholde loven. I alle tilfælde kan man ikke i dag fastslå, hvordan eksport- og importsituationen ligger til den tid. Det er derfor uden mening at bibeholde disse ministerielle udvalg uden at vide, hvad de skal bruges til. Er der opgaver, der må løses til den tid, og som der skal lovgives om, lad så rigsdagen til den tid bedømme disse, så en eventuel ny lov kan få den fornøvede form, som et flertal her på rigsdagen måtte give den, og forlænge denne lovgivning udover den 1. oktober. At vedtage loven med den af det konservative folkeparti og retsforbundet foreslåede ændring ville være det samme som at sy en klædning uden at have en krop, som man kan tage mål efter, og som klædningen skal hænges på. Derfor fraråder vi at stemme for

det af disse partier stillede ændringsforslag, ligesom vi fraråder at stemme for det af det ærede medlem hr. Aage Fogh stillede ændringsforslag, medens vi tiltræder at stemme for det under pkt. 3 opførte ændringsforslag, der er stillet af venstre sammen med socialdemokratiet.

Peder Jakobsen: Jeg beklager i allerhøjeste grad, at der ikke har kunnet opnås enighed i udvalget om dette lovforslag; thi ved lovforslagets første behandling var så godt som alle ordførere udover regeringsordføreren enige om, at der måtte ske en ændring i denne lov.

Der har i udvalget fra forskellig side været rettet, som det ærede medlem hr. Jørgen Gram også nævnte, en væsentlig kritik overfor de ministerielle eksportudvalg. Jeg skal ikke dømme, om denne kritik er berettiget eller ej, men mit parti har i alle tilfælde opfattet denne kritik som så alvorlig, at vi har fundet, at der måtte ske i alt fald et af to, enten måtte udvalgene rense sig, eller også måtte loven laves om. Jeg skal ærligt indrømme, at udvalgene ikke har haft den fornødne tid til at rense sig. Derfor har vi stillet forslag om, at loven ændres sådan, at det, som vi har anket over ved første behandling og også tidligere, når denne sag har været til behandling, nemlig det, der står i lovens første paragraf, første stk., sidste linie, at udførsel kun må foregå gennem de af ministeren nedsatte udvalg, falder bort fra 1. oktober 1949.

Der er for mig at se herved givet udvalgene en rimelig frist til at afvikle de løbende forretninger, samtidig med at man imødekommer landbrugefs ønske om en rimelig tid til at organisere den del af eksporten, som landbruget mener det selv kan overtage.

Jeg forstår så udmærket, at den højtærede landbrugsminister ikke mener at kunne undvære denne lov, fordi han ser den med socialdemokratiske øjne, men jeg forstår ikke, at de ærede medlemmer, som i sin tid var enige med mig, ikke kan godkende det ændringsforslag, vi fra konservativ side har stillet. Og jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Jørgen Gram, at hvis det ærede medlem virkelig har sit hjerte med i denne sag, mener jeg, at han godt kunne stemme for vort ændringsforslag.

Det, vort ændringsforslag går ud på, er, at man i stedet for at forlænge loven og begynde diskussionen forfra, når vi når efteråret, fra 1. oktober skal lade det nuværende system høre op. Der er derved